

Seat No: _____

Printed Pages: 4

[49]

ETC

SARDAR PATEL UNIVERSITY

F. Y. B. Sc. SEMESTER-2

ANALYTIC SOLID GEOMETRY

Subject Code: US02CMTH01

Subject: MATHEMATICS

(English version)

Date: 25-04-2022

Time: 12:00 pm to 02:00 pm

Monday

Total Marks: 70

Q:1 Answer the following by selecting correct choice from the given options. (10 marks)

- (1) Distance between any point on a sphere $(x - 1)^2 + (y - 1)^2 + (z - 1)^2 = 9$ and its Centre is _____.
- (a) 1 (b) 3 (c) 9 (d) none of these
- (2) Intersection of sphere and plane is _____.
- (a) Line (b) Plane (c) Circle (d) Ellipse
- (3) The necessary and sufficient condition of two spheres touch each other externally is _____.
- (a) $C_1 C_2 > r_1 + r_2$ (b) $C_1 C_2 = r_1 + r_2$ (c) $C_1 C_2 = |r_1 - r_2|$ (d) $C_1 C_2 < r_1 + r_2$
- (4) The surface $\frac{x^2}{a^2} + \frac{z^2}{c^2} = by$; represents a _____.
- (a) elliptic paraboloid (b) hyperbolic paraboloid
(c) elliptic hyperboloid of one sheet (d) none of these
- (5) The major axis of the surface $-\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{9} + \frac{z^2}{16} = 1$ is _____.
- (a) X (b) Y (c) Z (d) None of these
- (6) Line intersect a cone in maximum _____ points.
- (a) three (b) one (c) two (d) None of these
- (7) Every cone is generated by _____.
- (a) Lines (b) Circle (c) Ellipse (d) Parabola
- (8) Every cone has _____ vertex.
- (a) Only one (b) finitely many (c) Two (d) infinitely many
- (9) A cylinder is a surface generated by a straight line which is always _____ to a fixed line
- (a) parallel (b) perpendicular (c) above (d) below
- (10) Every cylinder has _____ generators.
- (a) only one (b) finitely many (c) two (d) infinitely many

Q:2 True or False

(8 marks)

- (1) Centre of the sphere $x^2 + y^2 + z^2 - 2x + 4y - 6z = 11$ is (1,-2,3).
- (2) Sphere $x^2 + y^2 + z^2 - 6x + 8y - 10z = 0$ is passing through the point (0,0,0).
- (3) Intersection of surface with XY-plane gives XY-trace.
- (4) Vertex of second degree homogeneous equation of cone is (0,0,0).
- (5) Given fixed curve in the cone is called generator.

- (6) In a cylindrical polar co-ordinate system the equation $Z=2$ represents a plane parallel to ZX-plane.
- (7) Every plane section of a right circular cylinder by a plane perpendicular to its axis is Parabola.
- (8) If $Ax^2 + By^2 + Cz^2 + 2Fyz + 2Gzx + 2Hxy = 0$ is reciprocal cone of $ax^2 + by^2 + cz^2 = 0$ then $F = 1$.

Q:3 Answer the following questions in short. (Any Ten) (20 Mark)

- (1) Find the equation of sphere whose diameter is the line segment joining (3,4,5) and (1,2,3).
- (2) Find radius and centre of the sphere $x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 2y - 2z = 6$.
- (3) Find the equation of tangent plane to the sphere $x^2 + y^2 + z^2 + 2x + 4y + 6z - 24 = 0$ at the point (1,1,2).
- (4) Discuss the symmetry of $\frac{y^2}{9} + \frac{z^2}{4} = 5x$.
- (5) Find the Jacobian for $u = x + 2y, v = 3x + y$.
- (6) Plot the point $(3, 40^\circ, 60^\circ)$ in R^3 .
- (7) Define tangent line and tangent plane to the cone.
- (8) Find the equation of the cone whose vertex is (0,0,0) and base is $ax^2 + by^2 = 1, z = k; k \in R - \{0\}$.
- (9) Find the equation of cone with vertex at origin and passes through the curve $ax^2 + by^2 = 2z, lx + my + nz = p$.
- (10) Find the equation of a right circular cylinder of radius 2 and whose axis is Z-axis.
- (11) Find the equation of the cylinder with the guiding curve given by $x^2 + 2y^2 = 1, z = 0$ and generators parallel to $\frac{x}{1} = \frac{y}{2} = \frac{z}{3}$.
- (12) Define Right circular cylinder with figure.

Q:4 Attempt any Four questions of the following. (32 marks)

- (1) Show that the plane $lx + my + nz = p$ touches the sphere $x^2 + y^2 + z^2 + 2ux + 2vy + 2wz + d = 0$ if and only if $(l^2 + m^2 + n^2)(u^2 + v^2 + w^2 - d) = (ul + vm + wn + p)^2$.
- (2) Find the centre and radius of the circle S: $x^2 + y^2 + z^2 = 4; P: x + y + z = 1$.
- (3) Identify, describe and sketch the surface $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} + \frac{z^2}{c^2} = 1; (b \geq a, c)$.
- (4) Identify and describe the surface $\frac{y^2}{4} - \frac{z^2}{1} = 2x$.
- (5) Find the equation of the cone with vertex (α, β, γ) and whose generators touch the sphere $x^2 + y^2 + z^2 = a^2$.
- (6) Find equation of the cone with vertex is (α, β, γ) and guiding curve is $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1, z = 0$.
- (7) Prove that the reciprocal cone of the reciprocal cone is the cone itself.
- (8) Find equation of the cylinder whose generator touch the sphere $x^2 + y^2 + z^2 = a^2$ and are parallel to the line to $\frac{x}{l} = \frac{y}{m} = \frac{z}{n}$.

Uni. Seat No: _____

SARDAR PATEL UNIVERSITY

F. Y. B. Sc. SEMESTER-2

ANALYTIC SOLID GEOMETRY

Subject Code: US02CMTH01

Subject: MATHEMATICS

(ગુજરાતી)

Date: 25-04-2022

Monday

Time: 12:00 pm to 02:00 pm

Total Marks: 70

Q:1 Answer the following by selecting correct choice from the given options. (10 marks)

(1) ગોલક $(x - 1)^2 + (y - 1)^2 + (z - 1)^2 = 9$ પરના કોઈ બિંદુ અને તેના કેન્દ્ર વચ્ચેનું અંતર _____ છે.

(a) 1 (b) 3 (c) 9 (d) કોઈપણ નહિ

(2) ગોલક અને સમતલનો છેદ _____ મળે છે.

(a) રેખા (b) સમતલ (c) વર્તુળ (d) ઉપવલય

(3) બે ગોલકો એકબીજાને બહારથી સ્પર્શે તે માટેની આવશ્યક અને પર્યાપ્ત શરત _____ છે.

(a) $C_1 C_2 > r_1 + r_2$ (b) $C_1 C_2 = r_1 + r_2$ (c) $C_1 C_2 = |r_1 - r_2|$ (d) $C_1 C_2 < r_1 + r_2$

(4) પૃષ્ઠ $\frac{x^2}{a^2} + \frac{z^2}{c^2} = by$ એ _____ દર્શાવે છે.

(a) ઉપવલ્લીય પરવલ્લયજ (b) અતિવલ્લીય પરવલ્લયજ
(c) એક પૃષ્ઠી ઉપવલ્લીય પરવલ્લયજ (d) કોઈપણ નહિ

(5) પૃષ્ઠ $\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{9} + \frac{z^2}{16} = 1$ ની મુખ્ય અક્ષ _____ છે.

(a) X (b) Y (c) Z (d) કોઈપણ નહિ

(6) રેખા એ શંકુને મહત્તમ _____ બિંદુમાં છેદે છે.

(a) ત્રણ (b) એક (c) બે (d) કોઈપણ નહિ

(7) દરેક શંકુ _____ દ્વારા રચાય છે.

(a) રેખાઓ (b) વર્તુળ (c) ઉપવલય (d) પરવલય

(8) દરેક શંકુને _____ શિરોબિંદુ હોય છે.

(a) ફક્ત એક (b) શાન્ત (c) બે (d) અનંત

(9) નળાકારની સર્જક રેખા હંમેશા તેની સ્થિર રેખાને _____ હોય છે.

(a) સમાંતર (b) લંબ (c) ઉપર (d) નીચે

(10) દરેક નળાકારને _____ સર્જક રેખાઓ હોય છે.

(a) ફક્ત એક (b) શાન્ત (c) બે (d) અનંત

Q:2 ખર્ચ - ખોટા

(8 marks)

(1) ગોલક $x^2 + y^2 + z^2 - 2x + 4y - 6z = 11$ નું કેન્દ્ર $(1, -2, 3)$ છે.

(2) ગોલક $x^2 + y^2 + z^2 - 6x + 8y - 10z = 0$ એ $(0, 0, 0)$ બિંદુમાંથી પસાર થાય છે..

(3) કોઈ પૃષ્ઠનો સમતલ-XY સાથેનો છેદ સમતલ-XY પરનો છેદ વક્ર મળે છે.

(4) સમપરિમાણિય દ્વિઘાતી શંકુનું શીર્ષ $(0, 0, 0)$ હોય છે.

(5) શંકુમાં આપેલા સ્થિર વક્રને તેનો સર્જક કહેવામાં આવે છે.

(P.T.O.)

- (6) નળાકીય ધ્રુવીયચામ પધ્ધતિમાં સમીકરણ $Z = 2$ એ ZX -સમતલને સમાંતર સમતલ દર્શાવે છે.
 (7) સમનળાકારની મુખ્ય અક્ષને લંબ હોય તેવા દરેક સમતલનો સમનળાકાર સાથેનો છેદ પરવલય હોય છે.
 (8) જો $Ax^2 + By^2 + Cz^2 + 2Fyz + 2Gzx + 2Hxy = 0$ એ $ax^2 + by^2 + cz^2 = 0$ નો વ્યસ્ત શંકુ (પારસ્પરિક શંકુ) હોય તો $F = 1$.

Q:3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ દસ)

(20 Mark)

- (1) (3,4,5) અને (1,2,3) વ્યાસાંત બિંદુઓવાળા ગોલકનું સમીકરણ શોધો.
- (2) ગોલક $x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 2y - 2z = 6$ ની ત્રિજ્યા અને કેન્દ્ર શોધો.
- (3) ગોલક $x^2 + y^2 + z^2 + 2x + 4y + 6z - 24 = 0$ પર આવેલા (1,1,2) બિંદુ આગળ સ્પર્શતલનું સમીકરણ મેળવો.
- (4) પૃષ્ઠ $\frac{y^2}{9} + \frac{z^2}{4} = 5x$ ની સંમિતતાની ચર્ચા કરો.
- (5) $u = x + 2y$, $v = 3x + y$ માટે જેકોબિયન મેળવો.
- (6) R^3 માં $(3, 40^\circ, 60^\circ)$ બિંદુનું આલેખન કરો.
- (7) શંકુના સ્પર્શક અને સ્પર્શતલની વ્યાખ્યા આપો..
- (8) જેનું શીર્ષ $(0,0,0)$ અને આધારવક્ર $ax^2 + by^2 = 1$, $z = k$; $k \in R - \{0\}$ હોય તેવા શંકુનું સમીકરણ મેળવો.
- (9) જેનું શીર્ષ ઉગમબિંદુ અને વક્ર $ax^2 + by^2 = 2z$; $lx + my + nz = p$ માંથી પસાર થતો હોય તેવા શંકુનું સમીકરણ મેળવો.
- (10) જેની ત્રિજ્યા 2 એકમ અને મુખ્યઅક્ષ Z -અક્ષ હોય તેવા સમનળાકારનું સમીકરણ મેળવો.
- (11) $\frac{x}{1} = \frac{y}{2} = \frac{z}{3}$ રેખાને સમાંતર સર્જકરેખા અને $x^2 + 2y^2 = 1$, $z = 0$ માર્ગદર્શક વક્ર હોય તેવા નળાકારનું સમીકરણ શોધો.
- (12) આકૃતિ સહિત સમનળાકારની વ્યાખ્યા આપો..

Q:4 નીચેના પ્રશ્નોમાં થી કોઈપણ ચારના જવાબ આપો.

(32 marks)

- (1) દર્શાવો કે સમતલ $lx + my + nz = p$ એ ગોલક $x^2 + y^2 + z^2 + 2ux + 2vy + 2wz + d = 0$ ને સ્પર્શે તો અને માત્ર તો જ $(l^2 + m^2 + n^2)(u^2 + v^2 + w^2 - d) = (ul + vm + wn + p)^2$.
- (2) વર્તુળ $S: x^2 + y^2 + z^2 = 4$; $P: x + y + z = 1$ નું કેન્દ્ર અને ત્રિજ્યા શોધો.
- (3) પૃષ્ઠ $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} + \frac{z^2}{c^2} = 1$; $(b \geq a, c)$ ને ઓળખી તેના આલેખન માટે જરૂરી મુદ્દાઓની ચર્ચા કરીને તેનું આલેખન કરો.
- (4) પૃષ્ઠ $\frac{y^2}{4} - \frac{z^2}{1} = 2x$ ને ઓળખી તેના આલેખન માટે જરૂરી મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો.
- (5) જેનું શીર્ષ (α, β, γ) અને સર્જક રેખાઓ ગોલક $x^2 + y^2 + z^2 = a^2$ ને સ્પર્શતી હોય તેવા શંકુનું સમીકરણ મેળવો.
- (6) જેનું શીર્ષ (α, β, γ) અને માર્ગદર્શક વક્ર $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$, $z = 0$ હોય તેવા શંકુનું સમીકરણ મેળવો.
- (7) સાબિત કરો કે વ્યસ્ત શંકુનો વ્યસ્ત શંકુ એ તે પોતે મૂળ શંકુ છે.
- (8) જેની સર્જકરેખાઓ ગોલક $x^2 + y^2 + z^2 = a^2$ ને સ્પર્શતી હોય અને રેખા $\frac{x}{l} = \frac{y}{m} = \frac{z}{n}$ ને સમાંતર હોય તેવા પરિસ્પર્શી નળાકારનું સમીકરણ મેળવો.